

COLLEGE VAN BEROEP
VOOR DE EXAMENS

No 2023/17/1109

HET COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak op het beroep van [appellant], [studentnummer], tegen het besluit van de Examencommissie Informatica van de Faculteit der Bètawetenschappen, verweerster, om appellant voor een aantal vakken vrijstellingen te verlenen en voor een aantal andere vakken alleen vrijstellingen te verlenen als appellant een mondelinge check succesvol heeft afgerond.

I. Loop van het geding

Namens appellant heeft zijn raadsman mr. R. Verspaandonk op 21 maart 2023 bij het College van Beroep voor de Examens beroep ingesteld tegen het besluit van verweerster van 9 maart 2023. Appellant vraagt daarbij om vergoeding van de gemaakte kosten voor rechtsbijstand.

Op 23 maart 2023 heeft het College aan verweerster verzocht om samen met appellant na te gaan of een minnelijke schikking van het geschil mogelijk is. Verweerster heeft op 5 april 2023 met appellant en zijn raadsman gesproken. Er is geen schikking tot stand gekomen. Op 17 april 2023 heeft verweerster een verweerschrift ingediend.

Het beroep is behandeld op de zitting van het College van 15 juni 2023. Appellant is op zijn verzoek in de gelegenheid gesteld om online bij de zitting aanwezig te zijn, maar heeft zonder berichtgeving geen gebruik gemaakt van de uitnodiging. Namens appellant was zijn raadsman aanwezig. Namens verweerster waren prof. dr. M. Hoogendoorn (voorzitter), dr. V. de Boer (lid) en drs. P.S. Kuiper (ambtelijk secretaris) aanwezig.

II. Feiten

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting gaat het College uit van de volgende feiten. Appellant heeft tussen 2017 en 2021 de bacheloropleiding Information Sciences gevolgd. Zijn inschrijving is op verzoek van verweerster door het College van Bestuur beëindigd, nadat vijfmaal was vastgesteld dat appellant fraude had gepleegd. Per 24 februari 2023 heeft appellant zich ingeschreven voor de bacheloropleiding Artificial Intelligence. Beide opleidingen vallen onder de Examencommissie Informatica. Appellant heeft verweerster verzocht hem voor de bacheloropleiding Artificial Intelligence vrijstellingen te verlenen op basis van de door hem afgeronde vakken van de bacheloropleiding Information Sciences. Op 9 maart 2023 heeft verweerster besloten appellant voor zeven vakken vrijstellingen te verlenen (in totaal 30 EC). Verweerster is bereid voor zeven andere vakken eveneens vrijstellingen te verlenen (in totaal 39 EC) als appellant per vak een mondelinge check succesvol afrondt. Het doel daarvan is om te verifiëren of appellant nog kennis heeft van de eerder behaalde vakken, en de vakken zonder te frauderen heeft behaald. Appellant kan tevens in aanmerking komen voor een (gedeeltelijke) vrijstelling voor de vrije keuzeruimte.

III. Standpunten van partijen

Appellant kan zich niet verenigen met de voorwaarde dat hij voor zeven vakken een aanvullende mondelinge check moet doen. Appellant wijst erop dat er geen wettelijke grondslag is om dat van hem te verlangen. In artikel 3.7 van deel A. de Onderwijs- en Examenregeling van de masteropleiding Artificial Intelligence 2022-2023 (OER) is bepaald dat de Examencommissie de student kan vrijstellen van het afleggen van één of meerdere examenonderdelen, indien de student geslaagd is voor een onderwijseenheid die qua inhoud en niveau gelijkwaardig is. Daarbij is niet bepaald dat een mondelinge check kan worden gevraagd of kan worden onderzocht of er wellicht fraude is gepleegd. Appellant wijst erop dat op grond van artikel 3.8 van de OER de geldigheidsduur van behaalde vakken in beginsel onbeperkt is. Daarnaast stelt appellant dat een mondelinge check geen doel treft. Nu de Examencommissie dezelfde is als die van zijn vorige opleiding, kan immers zonder aanvullende check worden gecontroleerd of de inhoud van de vakken gelijk is. De noodzaak om te controleren of zijn kennis nog voldoende actueel is, ontbreekt derhalve. Tot slot wijst appellant erop dat hij er belang bij heeft om zijn verdere studieprogramma zo kort mogelijk te houden. Ter zitting voegt appellant hieraan toe dat hij zich ook niet met de mondelinge check kan verenigen omdat de uitkomst niet leidt tot een appellabel besluit.

Samengevat stelt appellant dat de bepalingen in de OER bedoeld zijn om na te gaan of de vakken gelijkwaardig zijn, en niet als een controle op fraude. Dat is bovendien niet toegestaan aangezien de behaalde resultaten vaststaan.

Verweerster wijst erop dat het tot haar bevoegdheid behoort om al dan niet vrijstellingen te verlenen. Bij haar besluit heeft verweerster overwogen dat er een vertrouwensbreuk is ontstaan tussen haar en appellant. Verweerster memoreert dat er tijdens de bacheloropleiding Information Sciences vijfmaal fraude is vastgesteld in werk van appellant, waarvan de laatste twee keer bij online tentamens. Op basis van de laatste vaststelling van fraude heeft het College van Bestuur de inschrijving van appellant beëindigd. Verweerster vindt het opvallend dat appellant een aantal tentamens die hij online heeft afgelegd, buitengewoon goed heeft gemaakt, anders dan zijn andere tentamens. Verweerster wil met zekerheid kunnen vaststellen dat appellant niet heeft gefraudeerd bij de vakken die hij van de opleiding Information Sciences heeft behaald en waarvoor nu vrijstelling wordt overwogen. Verweerster wijst erop dat het haar taak is om op objectieve en deskundige wijze vast te stellen of een student voldoet aan de voorwaarden die de OER stelt ten aanzien van kennis, inzicht en vaardigheden die nodig zijn voor het verkrijgen van een graad. Verweerster wil door middel van een mondelinge check kunnen vaststellen dat appellant daadwerkelijk over de gevraagd kennis beschikt en dat appellant de tentamens zonder te frauderen heeft behaald. Om appellant tegemoet te komen, wordt hem de gelegenheid geboden om door middel van een mondelinge check per vak aan te tonen dat hij over de kennis van deze vakken beschikt. Verweerster acht dit in het belang van appellant, omdat zo wordt voorkomen dat appellant vertraging oploopt doordat hij basisbeginselen niet beheerst.

Verweerster licht toe dat de mondelinge check bestaat uit het beantwoorden van enkele vragen over de stof. Daarvoor worden per vak twee examinatoren aangewezen. Daarnaast zal een lid van de Examencommissie aanwezig zijn. Verweerster acht hiermee voldoende waarborgen te hebben ingebouwd om de mondelinge check objectief en in goede orde te laten verlopen. Per vak zal de mondelinge check ongeveer 20 minuten duren.

Verweerster bevestigt dat de geldigheidsduur van vakken in beginsel onbeperkt is, maar wijst erop dat dat geldt voor vakken binnen één opleiding. In dit geval gaat het om verschillende opleidingen.

Verweerster erkent dat, als de mondelinge check goed verloopt, aan appellant 69 EC aan vrijstellingen kan worden verleend, terwijl in artikel 3.7 lid 3 onder a van de OER is bepaald dat maximaal 60 EC aan vrijstellingen kan worden toegekend. Verweerster legt uit dat zij uit coulance bereid is om appellant meer te geven dan in de regels is bepaald om hem zoveel mogelijk tegemoet te komen en hem in de gelegenheid te stellen om met een schone lei te beginnen, mits hij de mondelinge check succesvol afrondt.

IV. Overwegingen van het College

Het beroep van appellant is tijdig ingesteld en voldoet ook overigens aan de wettelijke eisen.

Het gaat in dit geschil om de vraag of verweerster van appellant mag verlangen dat hij voor zeven vakken een mondelinge check met succes afrondt voordat hem voor deze vakken vrijstellingen worden verleend.

Van toepassing is de Onderwijs- en Examenregeling de masteropleiding Artificial Intelligence 2022-2023 (OER), uitgewerkt in de Regels en Richtlijnen van de Examencommissie 2022-2023 (RR). In artikel 3.7 lid 1 onder a van deel A van de OER is bepaald dat de Examencommissie de student kan vrijstellen van het afleggen van één of meerdere examenonderdelen, indien de student geslaagd is voor een onderwijseenheid die qua inhoud en niveau gelijkwaardig is. In lid 3 is bepaald dat maximaal 60 EC van het onderwijsprogramma van een driejarige bacheloropleiding kan worden opgebouwd door middel van toegekende vrijstellingen.

Uit deze bepalingen blijkt dat verweerster de bevoegdheid bezit om al dan niet vrijstellingen te verlenen. Niet uitgesloten is dat aan het verlenen van vrijstellingen voorwaarden worden verbonden. De voorwaarden dienen betrekking te hebben op de relatie tussen de tentamens die zijn afgelegd en de vakken waarvoor vrijstelling wordt gevraagd, voor wat betreft de inhoud en het niveau. De bepalingen bieden verweerster niet de ruimte om van appellant te verlangen dat hij door middel van een mondelinge check aantoonde dat hij de vakken zonder te frauderen heeft behaald, hetgeen zou blijken als hij nog over kennis van de afgelegde vakken beschikt. Daarmee gebruikt verweerster de haar toegekende bevoegdheid voor een ander doel dan waarvoor deze is toegekend. Daarom kan het besluit van verweerster niet in stand blijven.

Overigens staat geenszins vast dat als uit de mondelinge check zou blijken dat appellant niet meer over actuele kennis van de vakken beschikt, appellant fraude heeft gepleegd. De inhoud en niveau van de afgelegde tentamens van de behaalde vakken zijn genoegzaam bekend.

Uit het bestreden besluit blijkt tevens dat verweerster zich niet aan haar eigen regels houdt en kennelijk ruimte ziet om maximaal 69 EC aan vrijstellingen te verlenen, terwijl uit de voorschriften blijkt dat maximaal 60 EC aan vrijstellingen kan worden verleend. Ook hierom kan het besluit van verweerster niet in stand blijven.

Het beroep van appellant is gegrond. Het College wijst daarom het verzoek van appellant tot vergoeding van de kosten van juridische bijstand toe.

V. Uitspraak

Het College

- verklaart het beroep gegrond,
- vernietigt het besluit van verweerster van 9 maart 2023,
- draagt verweerster op om binnen twee weken na het bekendmaken van deze uitspraak een nieuw besluit te nemen met inachtneming van de overwegingen van het College,
- gelast verweerster conform het Besluit Proceskosten Bestuursrecht de kosten van juridische bijstand aan appellant te vergoeden, ten bedrage van € 1.194,- (namelijk € 597,- in verband met 1 punt voor het indienen van het beroepschrift plus € 597,- in verband met 1 punt voor het verschijnen ter zitting).

Aldus gedaan te Amsterdam, op 4 juli 2023, door prof. mr. dr. F.J. van Ommeren, voorzitter, prof. dr. mr. A.J.C.C.M. Loonen en I. Atay, leden, in aanwezigheid van drs. A.M. van Donk, secretaris.

Prof. mr. dr. F.J. van Ommeren,
voorzitter

drs. A.M. van Donk,
secretaris

Tegen een uitspraak van het College van Beroep voor de Examens kan, onder vermelding van een deugdelijke motivering, door betrokkene beroep worden ingesteld bij het de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Zie www.raadvanstate.nl/studentzaken. De termijn voor het indienen van een beroepschrift is zes weken na toezending van deze uitspraak. Het griffierecht bedraagt € 50,-.